

Reflecties uit de tussenruimte

In het labirint van parallelle processen

Door: Michelle Kurzenacker

Als je de supervisie ruimte in stapt, neem je altijd je eigen verhaal en persoonlijke ontwikkelingsvragen mee waardoor je soms wordt overvallen tijdens een behandeling of in contact met collega's. Vaak zijn casuïstiek en de cliënten die je bewust-onbewust inbrengt om te bespreken, een spiegel van je eigen zoektocht.

Een supervisor geeft aan zich onveilig te voelen in de behandeling van een zwaar getraumatiseerde cliënt. "Hoe kan ik veiligheid creëren als ik op dit moment zelf met veiligheid in mijn thuissituatie worstel? Ik voel me als behandelaar kwetsbaar en door het alledaagse leven zodanig uitgedaagd, dat ik op dit moment geen ruimte kan creëren om in de therapeutische relatie voor rust en evenwicht te zorgen. Moet ik in deze situatie met mijn werk stoppen? Of de behandeling overdragen?" Dat zijn vragen die in deze supervisie op tafel komen. Ik zie deze vakkundige en ervaren collega dwalen in een labirint waar werk en privé met elkaar vervloeien.

We gaan de supervisie in en creëren samen tussenruimte, waarin we het perspectief van de therapeut onderzoeken: Hoeveel ruimte ervaart de therapeut in afstand en nabijheid tot de cliënt? Is er veiligheid (vertrouwen) mogelijk ondanks dat de therapeut zich op dit moment niet volledig kan geven en openen naar wat de cliënt nodig heeft? Wat is veiligheid in contact met de ander als de draaglast van de therapeut tijdelijk niet zo groot is? Of is dit het moment voor de therapeut om wat draaglast, en holding af te geven en in co-creatie met de cliënt samen het therapieproces te leren dragen? In het experimentele leren in de ruimte wordt voor de therapeut duidelijk dat de cliënt minder van dichtbij gemonitord hoeft te worden want haar overlevingsstrategieën helpen haar om de emotionele afstand van de therapeut te verdragen en overbruggen. Mits dit

bewust met de cliënt wordt gedeeld zodra het zich voordoet in contact. "Dat klopt, ik ben op dit moment soms in gedachten afwezig." En wat een opluchting om dit naar de cliënt toe uit te spreken.

De supervisor ervaart zichzelf in de behandeling als koorddanser, waarbij zij de cliënt die aan haar handen hangt met alle kracht moet vasthouden. De therapeut voelt hoe deze last aan haar trekt. Ze voelt zich machteloos. Het kost de therapeut veel kracht om zich in deze positie staande te houden. We experimenteren met het beeld dat de handen een andere positie innemen en de cliënt ook de therapeut vasthoudt tijdens deze koorddans. Meteen voelt de therapeut zich lichter en ze richt zich op in haar lijf. Ze kan naar voren kijken, wint overzicht en oriëntatie in de ruimte, die net nog een mistig labirint was. Vanuit deze gewaarwording kan ze helder reflecteren op haar professioneel handelen en het goede in deze situatie. Ze erkent de verstrikking met haar thuissituatie. Onbewust draagt ze dit over op de situatie met de cliënt. Ze kan na deze supervisie erkennen dat 'veilig, maar niet te veilig' de sleutel is tot co-creatieve behandeling in het werken met deze cliënt.

Niet in elke supervisie sessie is sprake van een parallelproces. In dit geval zat de casuïstiek in de therapeut en moesten we in de metafoor van de koorddans van binnen naar buiten werken om de vrijheid van het reflecteren op het professionele handelen weer los te maken. De supervisor zat gevangen in haar eigen verhaal, waardoor zij tijdelijk niet de professional kon zijn die ze is. Door supervisie kon de therapeut haar rollen opnieuw inschatten en zowel thuis als op het werk goed en realistisch voor zichzelf zorgen. We komen samen uit het labirint en realiseren ons dat werk en privé naast elkaar kunnen bestaan.

Wilt u reageren op deze column? Stuur uw reactie naar tijdschrift@vaktherapie.nl. Wij zorgen ervoor dat uw reactie bij de auteur terecht komt.

Michelle Kurzenacker is praktijkhouder van MovedBy... en werkt als docente en (leer)supervisor vanuit haar kennis als mens, kunstenaar en therapeut. Ze is onder andere gespecialiseerd in Sensory Motor Psychotherapie, Danstherapie en Authentic Movement van waaruit ze tussenruimtes voor professionals creëert en de brug slaat tussen dromen, verlangens en werkelijkheid onder het motto "When the limits are reached, the rules want to be changed!"